

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

•Danica• izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 7 kron, za pol leta 3 krone 50 vinarjev, za četrt leta 2 kroni. V tiskarni sprejemana za celo leto 6 kron, za 1/2 leta 3 krone, za 1/4 leta 1 krono 50 vin., ako bi bil petek praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj LIII.

V Ljubljani, 14. septembra 1900.

List 37.

Pozdrav častitim vdeležencem II. slov. katoliškega shoda v Ljubljani.

Pozdravljene, ve vrle čete!
Dospele na katolški shod,
Za vero, dom, cesarja vnete
Naj blagoslovi Vas Gospod.
Pozdravljeni, vi bratje mili!
Od vseh slovenskih pokrajin,
Saj brata k bratu srce sili,
Če narodu preti pogin. —

Možje vi stare korenine,
Ki prosti blodnih ste zmešnjav;
Sinovi verne domovine —
Iskren, navdušen Vam pozdrav!
Možje, ki v delu osiveli
Ste že za našo sveto stvar,
Pozdravljeni v Ljubljani beli,
Pozdravljeni srčno: na zdar!

Oj slava Vam, možje krščanski,
Možje vi Kristovih načel;
Pozdravljeni možje slovanski,
Došli iz bratskih nam dežel.
Vam vsem je sveta cerkev mati,
In naša vera Vam je čast;
Vi se ne daste omajati,
Stoječ kot v vihri trdni hrast.

Pozdravljeni! — ki domovino
Slovensko ljubite zvesto,
Ta biser naš, to dragotino,
Ki nam jo dalo je nebo —
Ki ljubite naš rod premili
In mu želite boljših dni,
Ki ste na shod se potrudili
V posvet, ki nas naj prerodi. —

Pozdrav Vam zvesti državljani
Odkritih src, odkritih lic,
Cesarju ste od srca vdani,

Za rod pa tirjate pravice.
Za rod, ki njega se zvestoba
Kot zlato solnce v vek žari;
Želi sicer sovrag mu groba —
A groba mu zaman želi!

In temu narodu trpinu
Ste došli, bratje, na pomoč;
Oj slava vam na blagem činu,
To kliče narod upajoč. —
Zato „Na zdravje! — vrle čete!
Dospele na katolški shod;
Za vero, dom, cesarja vnete,
Naj blagoslovi vas Gospod!

Radoslav Silvester.

MIHAEL,*)

po božji milosti in po božjem usmiljenju
knežsko-lavantinski,
mnogočastiti duhovščini in vsem ljubim vernikom svoje škofije
pozdrav, blagoslov in vse dobro od Boga Očeta
in Boga Sina v edinosti svetega Duha!

V Gospodu ljubljeni škofljani!

O priliki škofovskega posvetovanja, katero
se je vršilo pretekli mesec na Dunaju, se je s
pogledom na žalostne razmere časa sklenilo, izdati
kratek pastirski list v slučajno porabo.

Naročam torej, da se ta pastirski in poučni
list vam, ljubljenim škofljanom, bere po vseh
župnijskih cerkvah dne 16. aprila t. l., to je

*) Pričujoči pastirski list je izšel povodom svoječasnega
klica: »Proč od Rima«. Svoječasnega pravimo zato, ker ta
klic je danes do mala izvenel. Na Kranjskem — blagor nam —
ga tudi skoraj čuti ni bilo. Žala nemška Schönerer-Wolfova po-
litika ga je rodila; a smrt mu je bila že ob rojstvu brati na
čelu. Politika: ta je od danes do jutri — in Krist, ož
je danes in jutri — večen!

Uredn.

drugo nedeljo po Veliki noči, ko slišimo brati ganjivi evangelij o dobrem pastirju: ako pa bi to ne bilo mogoče, naj se bere tretjo nedeljo po Veliki noči, na god varstva sv. Jožefa, variha naše svete cerkve.

Vrhu tega velevam, da se tisto nedeljo pred izpostavljenim presvetim rešnjim Telesom opravi molitvena ura v dosego božjega varstva za našo sveto cerkev in za našo ljubljeno avstrijsko domovino, kakor tudi v zahvalo za srečno ozdravljenje Njih svetosti, našega blagonosno vladajočega svetega očeta papeža Leona XIII., katerega slavni god smo ravno pretekli teden, dne 11. aprila, preveselo obhajali. Tudi se naj v ta namen ob koncu molitvene ure zapoje zahvalnica: *Te Deum laudamus!* Tebe, Bog, vsi hvalimo!

V Gospodu ljubljani škofljani!

Naš božji Vzveličar Jezus Kristus se v evangeliju (Jan. 10), katerega oznanja sv. cerkev te dni, prispodablja dobremu pastirju, ki daruje svoje življenje, da brani čredo pred sovražnikom, kateri jo žuga vkončati. Vi vsi, v Gospodu ljubljani, ste čreda, izročena nam od Boga: žene nas torej srce, da se te dni, ko mnogim izmed vas preti resna nevarnost za vzveličanje vaših duš, obrnemo do vas s svojo pastirsko besedo.

Ta beseda pa ni beseda toževanja o boju, ki se vzdiga zoper našo sveto vero, kajti ta boj je že od nekdaj. Ta boj se v tem ali onem času, v tej ali oni deželi pojavlja huje ali slabje, utihnil pa ni in ne bode nikdar. Naš Gospod in Vzveličar nam je to napovedal, ko je rekel svojim apostolom in učencem: „Na svetu boste imeli bridkost.“ (Jan. 16, 33).

Ta beseda ni beseda bojazni ali strahu, ker je tisti božji Odrešenik svojim besedam hitro pristavil tolažbo: „Pa zaupajte, jaz sem premagal svet.“

Naša cerkev ne more nikdar propasti, ker je Kristus govoril Petru: „Ti si skala in na skalo bom zidal svojo cerkev, in vrata peklenška“, to je najsilnejša prizadevanja, „je ne bodo zmagala.“ (Mat. 16, 18).

Ta beseda tudi ni beseda bojazljive skrbi za mnoge izmed vas, ki jo boste slišali zbrani v cerkvi, ali jo boste brali doma. Vsi ste sveto katoliško vero podedovali kot najsvetejšo dedščino od očeta in matere in jo hočete sporočiti tudi svojim otrokom. Ali, kdo bi dvomil o tem: mi živimo v času ločitve duhov. Kakor vsak kmetovalec loči pleve od pšenice, tako govori tudi prerok o Vzveličarju: „Njegova vevnica je v njegovi roki, in bo očedil svoje gumno.“ (Luk. 3, 17).

Pšenica ne izgubi ničesar, ako se odstrani iz nje pleve; prav tako tudi ni cerkev Kristusova, katera ima izgubo, ako se nevredni in zastran svete vere že davno mrtvi udje ločijo od nje.

Toda izpregovoriti vam hočemo besedo izpodbude za malosrčne in besedo pouka za omahljive.

Nekaj tednov sem vam kličejo: „Proč od Rima“, to je: „Ločite se od cerkve, katera ima v Rimu svojega vrhovnega poglavarja!“

Pomislite torej, v Gospodu ljubljani, zakaj se sedaj na tolikih krajih glasi ta klic. Zaradi dogodkov v političkem življenju, s katerimi se ne moreta spraviti niti v najmanjšo zvezo ne katoliška vera, niti ne rimski papež. Katoliška vera vendar ni danes druga, kakor je bila preje. Politiški dogodki ne morejo vere storiti ne prave in ne krive. Ako je bila preje rimska katoliška cerkev prava, mora biti prava še danes.

Slišite tudi očitaje: „Rimska cerkev ni narodna.“ To je res in tudi ni res, kakor pač stvar umejemo.

Rimska cerkev ni narodna, ker ona je edina cerkev, ustanovljena od Jezusa Kristusa za vsa ljudstva in za vse narode, kakor to vsi spoznavamo v apostolski veri: „Verujem eno, sveto, katoliško ali občno, apostolsko cerkev.“ V drugem pomenu pa moramo reči po vsej pravici: Rimsko-katoliška cerkev je narodna, ker z ljubeznijo objema vsak narod in je vse narode sveta iz teme paganstva in divjaštva povzdignila k omiki, kakor priča o tem svetovna zgodovina. Kajti omika vseh sedanjih razvitih narodov se je po rimski cerkvi začela in skozi poldrugo tisočletje gojila in nadaljevala, predno so se pojavila na svetu sedanja, od cerkve ločena veroizpovedanja. Vsa umetnost in veda, vsa omika in olika krščanskega sveta se obrača h katoliški cerkvi kot k svoji učiteljici in materi.

Drugo očitaje, s katerim vas hočejo zapeljati, se glasi: „Katoliška cerkev prinaša nazadek, ker so katoliške narode zadnji čas zadevale raznovrstne nezgode.“ Ako pa hočete resno premišljevati, boste lahko spoznali, da so katoliški narodi nazadovali še le od tiste dobe, ko so se v javnem življenju ločili od naukov in od zapovedij katoliške cerkve — da, ko so se zoper nje mnogokrat sovražno vzdignili. Nobena država ne more uspevati, ako se državna oblast kaže sovražno sveti veri. Ako se je v katoliških deželah zgodilo na škodo narodom, tega nikakor ni kriva sveta cerkev. Dokler je duh katoliške

vere vladal javno življenje, stali so na visoki stopnji razvoja.

Ta blagodejni upliv katoliške cerkve na človeški rod sledi samoumevno iz njenega začetka in iz njenih nauk.

Od kod, v Gospodu ljubljeni, od kod pa izvaja katoliška cerkev svoj začetek? Ona nima drugega začetka, kakor Jezusa Kristusa, Sinu božjega; ona šteje svoja leta od rojstva Kristusovega, ona je tista cerkev, katero imenuje „svojo cerkev“: (Mat. 16, 8) o njej govori: „Kdor ne posluša cerkve, bodi ti kakor nevernik in očit grešnik“ (Mat. 18, 17); ona je, o kateri pravi: „Vrata peklena je ne bodo zmagala.“ (Mat. 16, 18). Cerkev pa, katero je ustanovil Kristus Sin božji, mora biti na vsak način svojim otrokom v vzveličanje.

In kaj uči katoliška cerkev? Vse to, ljubljeni v Gospodu, kar je učil Kristus, ker to naročilo ji je dal Kristus: „Pojdite in učite vse narode... in učite jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal.“ (Mat. 28, 19. 20).

Kar pa je učil Kristus, to more biti človeštvu le v vzveličanje. Ali pa ne morejo trditi tega tudi druga veroizpovedanja, katera so nastala pozneje in ne izhajajo od našega Vzveličarja Jezusa Kristusa? Ne, ker nobena druga vera nima od Jezusa Kristusa poslanstva: „Pojdite in učite vse narode“, o nobeni drugi veri ni govoril Jezus: „Kdor vas posluša, mene posluša“; o nobeni drugi: „Kdor ne veruje, bo pogubljen“; o nobeni drugi: „Glej, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.“ Nasprotno pa uči sv. apostol Pavel (Gal. 1, 8. 9): „Ko bi vam tudi jaz, ali angelj z nebes oznanjeval drug nauk, kakor ste ga prejeli, bodi zavržen“, in sv. Janez piše: „Ako pride kdo k vam in ne prinese tega nauka, nikar ga ne sprejmite v hišo in ga nikar ne pozdravljajte.“ (II. Jan. 10). Kakor svari tudi naš Vzveličar: „Varujte se lažnjivih prorokov, kateri prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi.“ (Mat. 7, 15).

Kažejo potem tudi na one nesrečneže, ki so kot duhovniki, nezvesti svojemu vzvišenemu poklicu, dajali pohujšanje in slab vzgled, in zaradi teh vabijo nasprotniki vernike k odpadu od sv. cerkve. V naši lepi lavantinski škofiji, hvala Bogu ni cerkvi in ne državi nezvestih duhovnikov; temveč so goreči, požrtvovalni, za čast božjo in za vzveličanje vernikov vneti, neutrudni delalci v vinogradu Gospodovem. Dasi pa so se nahajali tudi taki nezvesti služabniki, ali ni res, da sv. cerkev

globoko obžaluje in ostro obsoja vsako pohujšanje katero daje kdorkoli njenih udov, posebno pa duhovnik, med tem ko odpadnikom od sv. cerkve nobeden onih nesrečnežev ni preslab, da bi ga ne sprejeli z veseljem?

Presodite iz tega sami, je-li pravično in je-li pametno, sv. cerkev zapustiti zato, ker je mogoče, da se nahajajo duhovniki, ki ne živijo po naukih, katere oznanjujejo?

Pred vsem pa se zlobni klic: „Proč od Rima“ nanaša na rimskega papeža.

Kdo pa je rimski papež? On je, v Gospodu ljubljeni, on je najčudovitejši in najveličastnejši pojav sveta, katerega noben misleč človek ne more prezirati, ker pregloboko posega v zgodovino krščanske dobe. Kako dolgo je že papež na zemlji? Odkar je krščanstvo. Kako dolgo bo obstal? Vkljub vsem sovražnikom, vkljub vsem napadom, vkljub vsemu divjemu hrupu, ki se je vzdigal in se vzdiga zoper njega, bo trajal do konca sveta. In zakaj? Zato, ker je rekel Kristus: „Ti si skala in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in vrata peklena je ne bodo zmagala.“ (Mat. 16, 18).

Koliko mogočnih sovražnikov se je v malo da ne 1900 letih vzdignilo zoper papeštvo! In vsi, vsi so izginili, in dasiravno je toliko papežev umrlo mučeniške smrti, vstraja papeštvo nepremagljivo. Ono mora vstrajati s sv. cerkvijo, ker brez papeža ne more biti prave cerkve. On je temelj, na katerega je pozidana, on je učenik, kateri ima obljubo, da ne bo omahoval v veri, ker Kristus je govoril Petru in vsem njegovim naslednikom, rekoč: „Prosil sem za tebe, da ne jenja tvoja vera“, in „ti potrdi svoje brate“ (Luk. 22, 32); on je postavodajalec sv. cerkve, ker Kristus je dejal Petru: „Tebi bom dal ključ nebeškega kraljestva. Karkoli boš zvezal na zemlji, bo zvezano v nebesih; in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih“ (Mat. 16, 19); on je vrhovni pastir vseh nevernikov, ker v to službo ga je povzdignil Kristus, rekoč: „Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce“. (Jan. 21, 15 in nasl.).

Ker je Kristus Gospod postavil papeža za temelj svoji cerkvi, zato zapusti pravo cerkev vsak, kdor zapusti papeža; ker ga je postavil Kristus za učenika sv. cerkvi, zato zapusti pravi nauk, vsak, kdor zapusti papeža; ker mu je Kristus izročil ključ nebeškega kraljestva, zato ostane nebeško kraljestvo zaprto vsakemu, kdor se loči od papeža; ker ga je slednjič Kristus postavil za pastirja, se loči od črede Kristusove vsak, kdor se loči od papeža.

To je, v Gospodu ljubljani, kar smo vam hoteli postaviti pred oči v tolažbo in v pouk, opominjajoč vas iz dna srca s sv. apostolom: „Bratje, stojte trdni v veri“ (I. Kor. 16, 13), katera je podlaga opravičenja; držite se zvesto vere, katero ste podedovali od nekedaj, v kateri so se vaši ljubi ločili v miru; držite se trdno cerkve, katera vas je z blagoslavljaljočo roko vodila v bojih in britkostih življenja! Držite se trdno našega svetega očeta v Rimu! Obkrožen od toliko sovražnikov, vodi v najvišji starosti cerkev božjo z vso modrostjo in dobrotljivostjo, kakor vodi zvest krmar svojo ladijo na vihnem morju. Ne žalite njegovega že tako hudo skušanega srca, temveč razveseljajte je z zvesto otroško ljubeznijo.

Z nami združeni hvalite Gospoda Boga, ki ga je zadnji čas tako čudežno otel iz hude bolezni iz molite, da mu Bog podaljša dneve življenja ter mu da gledati mir svete cerkve!

Milost Gospoda našega Jezusa Kristusa bodi z vami vsemi! Amen.

Na sveti Velikonočni praznik, dne 2. aprila v letu vzveličanja 1899.

† **Mihael,**
knežškof.

Cerkve in zvonovi v dekaniji Kranj.

X.

Naklo.

(Dolje.)

Podružnice.

1. Okroglo.

Na Okroglem je bil že v 13. veku obljuden in obdelan kraj, broječ 14 zemljišč. Česki kralj Otokar II. je podaril, kot takratni gospodar Kranjske, to naselbino brižinskemu škofu Konradu II. (1274). Tako je postalo Okroglo v svetnem oziru last loške graščine, v cerkvenem pa je pripadalo župniji Šmartin pri Kranju. Vas in podružnica **sv. Marije Magdalene**, (o svetnici glej Rupa) stojite na vzvišenem levem bregu Save, čez katero je tudi že v 13. stoletju prevažal ljudi neki kmet z imenom „Synolt“. Pozneje dobi to pravico cerkev sama, ki je imela od prevoza lep dobiček; posebno zato, ker so v starih časih — najbolj krog leta 1750 — mnogoštevilni romarji, posumniki in v velikih procesijah, obiskovali božjo pot pri sv. Joštu.

Ker je bila gledč duhovskih opravil zveza z Naklim bolj naravna kakor s Šmartinom, prešli so Okrogljanci dovoljenje, da smejo po zimi v zametih ali kadar je Sava prevelika, nositi kršćevati v Naklo, kamor so itak večinoma ho-

dili k službi božji. Slednjič izločijo Okroglo popolno iz šmartinske župnije ter je pridele naklanski (1786).

Cerkev ima gotsko svetišče; tudi dvoje oken v njem in slavalok pred njim so enakega sloga. Razun velikega sta še dva manjša oltarja: Matere božje na listni in sv. Uršule na evangeljski strani. V ladiji je lesen raven strop. Žagrad so sezidali ob župnikovanju Gašparja de Frankenfeldt (1767), kameniti tlak pa so dobili za prav malo svoto 14 gld. iz dupljanskega gradu (1834). Ne kedaj so imeli Okrogljanci lastno pokopališče, sedaj ga ni več.

Stolp stoji pred cerkvenim vhodom. Sv. Jerneja dan 1798 je udarila strela v Poglajenov pod, uničila poslopja sedmerim posestnikom. Zgorela je tudi streha na cerkvi z lesnim stolpičkom. Zvonova sta se stopila v ognju, zato so napravili sedanja dva, ki merita skozi spodnje krilo 80 in 68 cm, pevajoči v mali terci $b - \bar{a} = 1.3$. Sedanja stolpova streha iz pocinjene železne ploščavine ima obliko vitke piramide. Naredili so jo 1896.

Večji zvon tehta 535 funtov. Podobe nam kažejo Marijo s sklenjenima rokama, sv. Marijo Magdaleno pod križem, sv. Katarino s kolesom in palmovo vejo. Iz zvonarne Ivan Jakob Samassove 1800.

Na manjšem so podobe: Križ, sv. Anton Padovan, mašnik s križem v roki. Dobili so ga z večjim vred iz livarne Ivan Jakob Samassove 1800 s težo 335 funtov.

Blizu cerkve na skali ob Savi je zgradil Leonu XIII. tajni komornik Tomo Zupan lepo poslopje s kapelo sv. Cirila in Metoda (1895). Morda je vneti hotel tem činom svojih rojakov: naj bi se dvigala med njimi pogostejše svetišča in altari našima apostoloma v čast Živo vero in krepkim narodnim čutom — le v teh znamenjih bode naša zmaga. S tega v resnici idiličnega, mirnega kraja imaš obširen razgled na vse strani po vsem Gorenškem.

2. Strohinj.

To je stara vas, oddaljeno kakih 20 minut od župnijske cerkve. Strohinj se omenja z imenom „Stroheim“ v ustanovnem pismu bistriškega kartuzijanskega samostana dne 1. novembra 1260. Takrat je podaril koroški vojvoda Ulrik III. samostanu razun drugih zemljišč tudi dve v Strohingu. Ulrik, da si mnogokrat nasproten oglejskemu očaku Gregoriju de Montelongo (1251—1269), je bil vendar radodaren in pobožen vladar. Prav on je podelil tudi „Forum in Lubellino“ t. j. stari Tržič pod Ljubeljem stiskemu samostanu, da so imeli cistercijani nekoliko več podpore za reveže (1261).

Pravljica, da so častili na malem holmu v strohinjski kapeli ribiči svojega zavetnika sv. Nikolaja, ni menda brez pomena. Ako verujemo ljudski govorici, da je stalo v naklanski okolici jezero; ako upoštevamo, da ima sošeska še sedaj

sv. Nikolaja za zavetnika in da se dviguje cerkev kakor raz osušeni otok nad ravnino: — imeli bi skoro pravljico za resnico, to tembolj ker so navadno blizu rek in jezer stavili donovanja sv. Nikolaja. Prvotna cerkev je iz zgodovinskih virov znana okoli leta 1382. Tako piše n. pr. naklanski župnik Josip Kos (1722—1752): „Beiläufig 1382 erste Stiftung und Erbauung der Kirche in Strohchain.“ Drugo bržkone večjo cerkev je posvetil 2. avgusta 1450 pičanski škof Martin v imenu oglejskega očaka Ludovika Scarampa Mezzarota (1349—1465). Zidana je bila v gotškem slogu in obdana z pokopališčem. Sedanjo — torej že tretjo — cerkev so zgradili leta 1769 ob župnikovanju Frančiška Koderman (1767—1790); posvetil jo je 21. septembra 1771 pomožni škof Karol grof Herberstein. Stavljena v renesanškem slogu, ima prikupljivo podobo ter se vidi, stoječa na malem griču, precej daleč okoli. V velikem oltarju sv. Nikolaj (o svetniku glej Zapoge), v stranskih dveh sv. Barbara in sv. Leonard. — Krog dvajset let (1741—1761) je bival v Strohlinju duhovnik Frančišek Pavšlar z naslovom „sacerdos curatus.“ Živeč v pokoju je pomagal po svoji moči v dušnem pastirstvu.

Trije zvonovi pojo v mehkem trizvoku es—ges—hes = 1, 3, 5 s premerom 125:105:84 cm. Številke kažejo, da strohinjski zvonovi skoro tekmujejo z žuonimi.

Veliki poje od leta 1875. Izdelal ga je Ignacij Hilzer v Dunajskem Novem Mestu in okrasil s petrimimi podobami: Sv. Trojica, Marija obdana s sijajem, sv. Josip, sv. Peter s ključi, sv. Nikolaj. Ob krilu berno vrstico 148. psalma: HVALITE GOSPODA OGENJ, TOČA, SNEG, LED, VIHAR, KI NJEGA POVELJE IZPOLNUJEJO.

Srednji, s težo 1030 funtov, je prišel iz livarne Anton Samassove 1838. Križ. sv. Nikolaj, sv. Leonard. Star mož mi je pripovedoval sledeči spominj iz svojega življenja.

„Ta zvon smo dobili iz Ljubljane, ko se je pisalo 1838; tudi jaz sem pomagal, ko so ga spravliali v zvonik. Ne veliko časa poprej je ustrelil tržiški brič na našem polju pod Dupljami rokovnjača „Vrano.“ Iskali so ga zaradi več zločinov, pa ga niso mogli dobiti, ker se je znal dobro skrivati. Oč kovorskega župnika Ivana Krivic je tirjal neko noč 800 gld., toda prepodili so ga z zvonjenjem. Vrana so mu rekli zato, ker je nadlegoval po letu plevica in ženjice na polju, da so mu dale jesti, kar so imele v jerbasih. Zalostno je sicer končal — Bog se usmili njegove duše — lja je so bili pa vendar rešeni hude nadloge.“

Mali zvon je bil vlit z velikim skupaj v Dunajskem Novem Mestu 1875. Kinča ga celo šestero podob: Sv. Florijan, sv. Sebastijan, sv. Valentin bla. goslavlja bolnike, sv. Egidij s srno, sv. Gregorij, sv. Anton Padovan. MLADENICI IN DEVICE, STARI IN MLADI HVALITE IME GOSPODOVO. SUB RAROCHO R. D. ANTONIO ZARNIK. (Ob času župnikovanja Antona

Zarnik). — Ko so veliki in mali zvon vzdigovali v stolp, izpodmakne se bruno, na katerem je ležal zvon, zvon pade nepoškodovan na tla, toda ubil se je strohinjski cerkvenik Anton Bogataj (1875).*)

V vsej župniji: 3 cerkve, 1 kapela in 9 zvonov.

Župnik Josip Lavtižar.

(Dalje prihodnjič.)

II. slovenski katoliški shod v Ljubljani.

I. slovenski katoliški shod se je obvrševal od 29. avgusta do 31. avgusta 1892 na vrtu starega strelišča v Ljubljani.

II slovenski katoliški shod je pa pričel ponedeljek 10. t. m. letošnjega leta, ko je ljubljanski knez-škof dr. Anton Bonaventura J-glič ob 5. uri popoldne v škofijski cerkvi Šenklaški poklical vspešnemu njega delovanju sv. Duha.

Na to se je vršil na dvorišči kš Alojzijevišča osnovalni shod. V namene II. slovenskega katoliškega shoda se je namreč ta obsežni prostor dostojnostno pripravil in električno razsvetlil. Za podijem, govornikom pripravljenim, je blestela Kristova soha v električnih žarkih, na njeni desni in levi sta stala kipa Nj Svetosti Leona XIII. in Nj Veličanstva Fran Josipa I.

Predsednik osnovalnemu shodu generalni vikarij, prelat Flis je prvi nagovoril v množnem številu došle skupščinarje in je pozdravil sosebno še za nekatere dneve na Kranjsko došlega in danes tu navzočega ameriškega škofa Jakoba Trobec, polhovgraškega rojaka.

Na to je shodu nazdravil odv. dr. Hruban z Morave imenom moravskih katolikov. Zglasil se je vseučilišni profesor dr. Tumpach za graškega kneznadškofa; nadučitelj Kadlčak iz Brna; kanonik Oršič s Krka ter župnik dr. Stojan z Morave. Stojan je govoril v našem slovenskem jeziku.

Vršile so se gledé na nameravane tri slovesne shode volitve. Častnimi predsedniki so bili voljeni: Državni in deželni poslanec Povše; vseučilišni zagrebški profesor dr. Bauer; vseučilišni profesor v Pragi dr. Tumpach in kanonik na Krku dr. Oršič.

*) Tu v tej vasi pri »Lebnovih« je doma toliko učeni kot skromni sedaj nadštiriinosemdesetletni častni kanonik dr. Matija Leben, bivši profesor pravni na ljubljanskem bogoslovišču. Dne 17. februarja 1816 rojen je mašnik postal 11. junija 1839. leta, torej demantnomašuje že nad leto dni. Kot sedaj najstarejšega duhovnika naše škofije ga vidiš namreč še vsak dan lahko, ko pri ljubljanskih oo frančiškanih v lavretanski kapelici točno na 7 v jutru pristopi. Krepost v vsem zmernost v vsem in rednost v vsem — vse to mu je provzročilo, akopram že od mladosti sila sila šibkemu, tolikega števila življenjskih let — V tej znameniti strohinjski hiši so razun kanonika dr. Matija zagledali luč sveta še trije lastni mu stareji bratje, vsi postali duhovniki v domači deželi. Vsi telesno trdnejši od čestitega si brata so se vendar že vsi pred davnim preselili od tod. menom so ti-le: Peter, rojen 26. marca 1807, ordiniran 26. avgusta 1832, † 24. marca 1868 kot umirovljen beneficiani kurat; Blazij, rojen 28. januarja 1809, ordiniran 27. avgusta 1833, † 15. aprila 1853 kot župnik v Soteski in Valentin, rojen 7. februarja 1813, ordiniran 13. septembra 1837, † kot kapelan v Dobi. Vnemaj ta selska častita hiša v naši mladeži ljubezen do darovitega duhovskega stanu!

Predsednik vesoljnemu zboru advokat dr. Ivan Šusteršič; njega podpredsednik pa državni poslanec dr. Laginja, državni poslanec vitez Berks in dež. sodni je svetnik v pokoji, državni poslanec Vencajz.

Podpredsednik odboru Vencajz je obrazložil vse delovanje katoliškemu shodu pripravljalnega odbora in oznanil, da je državni tajnik kardinal Rampolla imenom svetega Očeta doposlal pisanje, po kojem sporoča sveti Oče vsem zborovim udeležnikom svoj blagoslov.

V torek, 11. t. m., ob 8. v jutro je imel v stolnici slovesno sv. mašo ameriški škof Ivan Trobec. Cerkev je bila napolnjena vernikov.

Na to so se vsak v svojem prostoru: v seme-niški knjižnici, na starem strelišči, v rokodelskem domu in v katoliškem domu posvetovali in posklepali vsi razni zborovi odseki: šolski; oni za krščansko življenje; socijalni; organizacijski ter časnikarski odsek.

Zvečer ob pol šestih je prišel na vrsto prvi slovesni shod.

(Konec prihodnjič.)

Še nekaj o univerzah ali vseučiliščih.

Novi vodja (rector magnificus) Dunajske univerze dr. Neumann je bil slovesno vmeščen ali inauguriran ob udeležbi učenjakov in dijakov akademikov. Slavnosti so prisostvovali tudi zastopniki učnega ministerstva, c. kr. namestništva, akademije znanosti, rektorji tehnike in visoke šole za kmetijstvo. Ta slovesnost se je vršila s velikim sijajem. Mej zvoki godbe opernega gledališča je vstopil v dvorano (aulo) akademični senat, to je dekani ali načelniki štirih fakultet.¹⁾ Ko je potem akademično pevsko društvo odpelo lepo pesem, poročal je bivši rektor dr. Julij Wiesner o preminulem letu. V svojem govoru je omenjal 50letnice preavitelega cesarja, katero je akademična mladina praznovala sicer navdušeno, pa glede žalostne smrti cesarice bolj na tihem. Povedal je, da je bilo v zadnjem semestru 4500 rednih in 1500 izrednih poslušalcev, pa tudi 19 posluševalcev, ter je bilo 383 kandidatov promoviranih za doktorje. Slednjič se je zahvalil rektor učnemu ministerstvu ter drugim oblastim stoječim v zvezi z univerzo, ter je govoril do novega rektorja doslovno: „In zdaj se pozivljem svečanim pozdravom do Vas, visokočastiti prijatelj in kolega ter Vam izročam insignije ali znake najvišjega akademičnega dostojanstva. Te znake edinosti, složnosti, dostojanstva in časti pokladam. Vaša magnificenca, v Vaše izkušene roke, srčno želeč Vam blagoslovljenega delovanja in srečne izvršitve.“ Izročil mu je zlato verigo, ki se nosi okoli vratu. Potem je imel novi rektor dr. Neumann svoj inauguracijski govor (65 strani na tisku) o orijentaliskih jezikih od 13. veka sem; seveda vsega spisa ni povedal. V uvodu je rekel, da on smatra to izročeno verižico kot simbol težkega bremena, ki je

toliko teže, ker to leto loči 2 veka: kot sklep važnega veka in kot vrata k perijodi neprevidljivih socijalnih stvarov. Univerza ne bodo stopila v areno in se ne bode bojevala, ona bode razmotrivala časna vprašanja iz idealnega stališča ter se trudila reševati je na svojem polju dejansko ali praktično.

Govornik povdarja, da so kdaj cerkev in država univerzo smatrali kot šolo praktičnih vaj, kot šolo za dejansko življenje. A zdaj je univerza za raziskavanje, v pomnoženje vede in botenja, ki so nad dejanskimi potrebami. Za prosti razvoj znanstvenega življenja se nam je zahvaliti presvitlemu cesarju, katerega naj mili Bog še dolgo ohrani. Univerza vživa velike pravice in prostosti, med njimi posebno prostost uka in učenja (Lehr- und Lernfreiheit). Dunajska univerza je sicer državna naprava ali ona čuti tudi, da ji kot poklicani pospeševaljci vede pristoji ne le izgojiti sposobne služabnike cerkvi, državi in človeški družbi, ampak tudi gojiti večne nazore, k Bogu vodeče ideale. K sklepu je rekel rektor, da se akademik, ki priznava ta poklic univerze, ne bo dal po političnem gibanju odvrniti od svojega pravega poklica, ki je to, da se pripravlja za življenje. Dijak bo mirno hodil svojo pot, da postane zrel mož, ki bo, ko bo poklican v dejansko in javno življenje, pokazal, kaj se je učil, kako trden je njegov značaj, kako da goreče ljubi svojo domovino in kako čvrsto je njegovo versko prepričanje.²⁾

Dijakom je rektor še posebej rekel: „Dokler trajajo leta vašega učenja, tu v prostorih univerze naj bi narodne, politične in socijalne razlike nikdar ne zadevale druga ob drugo. Tu je mirno torišče učenja in razmotrivanja, tukaj si boste pridobivali izobrazbe za svoj prihodnji poklic, tukaj v vse zajemate one visoke nazore in ideale³⁾ človeštva, ki nas bodo navduševali, krepili in ojačili. Ako potem stopite v dejansko življenje z njega vprašanji in nalogami, boste jim kos, v kolikor je veda poklana v njih dvo-rešitev.“ Živahno odobravanje je sledilo tem rektorjevim razpravam. Navzoče notabilitete so mu potem čestitale. Z dijaško pesmijo „Gaudeamus igitur“ je bila končana ta znamenita slavnost.

To je bil vzneseni govor rektorja, ki je velik vtis naredil na vse navzoče.⁴⁾

Predenj ta spis končamo, naj dodamo še neke črtice, katere je v isti zadevi, namreč o pripravi akademikov in sploh učenjakov za njihov prihodnji poklic napisal v „Linzer Quartalschrift“ znani učenjak in profesor vseučilišča v Freiburgu P. Albert Maria Weiss. Ta piše doslovno:

¹⁾ Prav to je akademikom priporočala Danica leta 1899. v spisu „Univerze ali visoke šole“ šte. 41. str. 321, 322., namreč vstrajno učenje, versko življenje, ter značajno možato vedenje.

²⁾ Slovenec je dne 19. septembra l. 1899. v lepem spisu akademike navduševal za take ideale ali visoke nazore.

³⁾ Kako je bil velikega vpliva govor, ki ga je imel pred kakimi 30. leti dr. Hyrtl rector univerze „O neumrjčnosti človeške duše“. Vse se je čudilo temu govoru, zlasti ker je bil dr. Hyrtl medicinec in na glasu kot najbolj učen anatom v Evropi. Ta velikoučenostni mož je bil tudi dober kristijan in velik dobrotnik revežev v življenju; po svoji smrti pa je volil svoje obilno premoženje krog 400.000 gld. dobrodelnim zavodom in napravam. Njegovi učenci ga ne morejo pozabiti. Ko sem nekoč vprašal dr. V. v Lj. ktere izvrstne medicine ima dunajska univerza sedaj, odgovoril mi je „fuit“! To se pravi od l. 1850 — 1880 je univerza še bolj slovela radi izvrstnih profesorjev, kajti takrat so ondi poleg Hyrtla poučevali še profesorji: Skoda, Hebra, Rokitsansky, Opolzer, Arlt i. dr.

⁴⁾ Gl. „Danica“ l. 1899, str. 322.

¹⁾ Neka enaka slavnost se je vršila pred kakimi 30 ali 40 leti, konec šolskega leta na ljubljanski gimnaziji, ko so se še darila (premijske) delila najbolj odličnim dijakom. Na starem strelišču so se zbirali dijaki in gospoda, kjer je vodja bral imena odlikovanih dijakov, cesarski namestnik grof Chorinsky pa je darila delil ob svirajoči godbi. Vsakemu obdarovancu je godba en komad zaigrala. Kdor je bil kdaj obdarovan, ni v stanu pozabiti onega vzvišenega trenutka in čarobne tiste dōbe.

„Socijalno vprašanje s svojimi številnimi težkimi, ki so z njim v zvezi, se da le rešiti, ako pri-
poznamo to-le: Najboljše postave in naprave so ne-
koristne in često škodljive, ako se ne posreči člo-
veka samega, bodi si bogat ali ubožen, pravno
prenoviti. Politične razmere bodo iz velike zme-
šnjave dovedle v neozdravljiv razkroj, ako ljudje ne
bodo uvideli, da pri njihovi rastoči pravni divjosti
in surovosti ni mogoča zdrava javna morala in red.
Isto velja tudi za vprašanje o vzgoji. Pa tudi razmo-
trivanje o prenovljenju vede in o napredku kulture
nas dovede neogibno do istega zaključka. Veda nas
ne stori srečnih, veda sama boleha in donaša škodo,
ako se človek, ki jo neguje, ne trudi z vsemi močmi
postati nov, cel človek, in ako ne bodo vsi učitelji
ozir. profesorji in vse znanstvene naprave na to me-
rile, da se trulijo mladino narediti in vzgojiti pravno,
čisto, močno, značajno in zmožno samozatajevana
in požrtvovalnost: Torej treba človeka naj-
prvo vzgojiti in potem na tega človeka
učenjaka vcepiti, to se pravi: Veda bode vrlo
vspevala in procvitala ter tudi cerkvi in državi mnogo
koristila, ako se bode pravstveno čista, značajna in
požrtvovalna mladina vzgojila, ki bode potem toliko
večjim veseljem gojila vedo in znanost ter se ji z
dušo in telesom ter z navdušenjem posvetila. Vsaj pravi
tudi sv. Duh v bukvah modrosti (I 3, 4). „Hudobne
misli ločijo od Boga, modrost ne gre v hudo-
voljno dušo, tudi ne prebiva v telesu, ki
je vdano grehom.“ Pač pa gre modrost v dušo
aveto, čisto in všečno Bogu. Kako jo zamoremo torej
v takem položaju najti, kje se nahaja resnica, goto-
vost in sreča? Na prav priprost način vprašajmo:
na kateri strani stojijo svetniki. Kako so svetniki
mislili, učili in ravnali? Potem dosežemo jasnost,
resničnost in določnost mišljenja. Enako si prizade-
vamo posnemati življenje svetnikov.⁵⁾ Tem potem
imamo merilo, trdnost, blagoslov in brezmejno rodo-
vitnost za naše dejanje. S tem pa se bo zadostilo
vsem željam našega srca, vsem potrebam časa, vsem
nalogam sv. cerkve.“ Tako piše dr. Weiss in to so
za res zlate besede; ki naj bi je uvaževali pokli-
cani faktorji; vredne so te besede, da je v spominju
ohranimo ter je izvršujemo vsi, kolikor nas je —
tudi v dejanju. *Župnik Alojzij Kummer.*

Sv. Alfonzij Ligvorijan o zatajevanju v jedi in pijači.

(Po knjigi »Popolni kristijan«, p. 6 i. dr.)

(Konec.)

Dobro je tudi, ako se zdržujemo preobilne
zabele, ker ta je le v to, da vzbuja večjo slast do
jedi. Svetniki so rabili kot zabelo pepel, alojo in pelin.
Kdor je resnično pobožen, dobi lahko priložnost, da
se zatajuje, ne da bi drugi to opazili. Sv. Janez Klimak
je vzel od vsake jedi, toda tako malo, da
je jedile pokušal, in je tako zatajeval svojo last
do jedi, ne da bi se mu bilo bati nečimurne časti-
željnosti.

⁵⁾ Branje življenja svetnikov je silno koristno ter velike
cene za krepostno življenje in za blaženje srca. V zimskih ve-
čerih naj bi se to izvrševalo. V slovenskem jeziku je življenje
svetnikov spisal škof Anton Martin Slomšek. Izdala je družba
sv. Mohorja. V nemškem jeziku je pisal Cachem; v najno-
vejšem času pa dr. Frančišek Hettinger.

Ako se pa ne čutiš zato poklicanega, ali če
tvoja bolehnost ne dopušča strogega posta, potem
se pa vsaj nikar ne pritožuj nad jedmi in bodi za-
dovoljen s tem, kar dobiš na mizo. Sv. Tomo Akvinski
ni nikdar zahteval kake posebne jedi, ampak je bil
vedno zadovoljen z onimi, ki so se prinesle na mizo,
in je užival tudi te zelo zmerno. Prav tako čitamo
tudi o sv. Ignaciju Lojolanskem, da ni nikdar od-
klonil kake jedi in se nikoli pritožil, ako je bila slabo
pripravljena. Ne toži nikdar, da je jed preveč
ali premalo kuhana, ali da je je premalo,
ali da je osmojena, neokusna ali preveč
osoljena! Siromak sprejme vse brez pritožbe in
nevolje, kar mu daš, da le zadostuje, da si ohrani
življenje. Sprejmi tudi ti, kar se ti ponudi, — ot mi-
lodar, ki ti ga podeli Bog sam!

Drugič, kar se tiče množine jedi, pravi sv.
Bonaventura „Ne uživaj niti več, niti večkrat, nego
je potrebno, da daje jed telesu krepčilo, ne pa bole-
čine.“ Zato se drže pobožne osebe pravila, da ne
jedo nikoli do sitega. Sv. Jeronim je pisal devici Ev-
stohiji: „Tvoja jed bodi zmerna, želodec ni-
koli prepolen“. Nekateri se postijo eden dan in
jedo potem drugi dan nad mero in več nego se spo-
dobi. „Bolje je,“ pravi sv. Jeronim, „vsak dan užiti
potrebno hrano, kakor po postu nezumno uživati“. Tudi
pripomni isti sv. učenik, da se treba ne le pri
okusnih ampak tudi pri navadnih in vsakdanjih jedeh,
varovati popolnega nasičenja. Kaj pomaga, ako se ne
naučiješ do sitega ob pečenih jerebicah, pač pa ob
zelenjavi, ako ima za te isto tako slab učinek? Kar
se pa tiče prave mere pri jedeh, podaje nam sv. Je-
ronim pravila, da nam treba biti po obedu tako malo
obteženim, da takoj lahko molimo ali čitamo. Neki
očak pravi dobro: „Kdor mnogo je, in pri tem ostane
lačen, ima več zasluženja, nego oni, ki je malo in se
s tem „nasiti“. Kasijan pripoveduje, da je pobožen
menih, ki je moral nekega dne radi več tujih gostov
večkrat udeležiti se obeda, vsakokrat iz uljudnosti
jedel z njimi, in naposled vendarle vstal lačen od
mize. To je najlepši, pa tudi najtežji način zataje-
vanja; kajti lažje je, ako se kake okusne jedi nič ne
dotakneš, kakor pa, če jo le pokusiš in je le neko-
liko zavžiješ.

Kdor se hoče privaditi primerni zmernosti v jedi,
začni s tem, da si zdaj pa zljaj nekoliko pritrga,
dokler ne spozna po izkušnji, da more brez posebne
škode vstrajati ob gotovi meri. Tako je vadal sv. Do-
rotej svojega učenca, sv. Doziteja in ga vodil v zata-
jevanju. Da se pa oprostiš vsakega dvoma glede
posta, ravnaj se po pravilu, da se je treba v tej
stvari podvreči spovednikovi sodbi. Sv. Bernard pravi
v svojih pravilih: „Kar se zgodi brez dovoljenja spo-
vednikovega, mora se vpoštavati kot predrznost in
častihlepnost in ne kot zasluženje“. Kot splošno pra-
vilo za vse naj pa velja, da uživajmo pri večerji malo,
— kakor smo že zgoraj omenili, — tudi ako se nam
zdi, da potreba več zahteva; kajti večerna lakota je
večinoma kriva in goljufna; zato skoro vsakega, ki
le nekoliko prestopi navadno mero, zjutraj boli glava
in želodec, in je nesposoben za vsaka duševna dela.

Kar zadeva pijačo, zatajujemo se lahko brez
škode na zdravju s tem, da ne pijemo nikoli
razven pri obedu, ako ne čutimo posebne in iz-
redne potrebe, kakor se to večkrat pripeti poleti, ko
bi utegnili neugašena žejati tudi škodovati. Sv. Lav-

rencij Justinijan ni pil tudi poleti nikoli izven obeda, in ako ga je kdo vprašal, kako more prenašati tako žejo, je odgovoril: „Kako bom pa mogel prenašati vročino ognja v vicah, ako bi mi bilo že to malo zatajevanje prebudo?“ Pomisli tudi, da prvi kristjani ob postnih dneh niso nikoli pili do obeda, dasi so obedovali še le zvečer. In Turki še dandanes tako delajo, kadar se postijo. Vsaj tako koristnega pravila zdravnikov se držimo, da ne pijemo štiri do pet ur po kosilu!

Tretjič kar se tiče načina, kako uživajmo, pravi sv. Bonaventura: „Ne poželimo jedi o nepravem času in ne uživajmo je neredno, ampak v božjem strahu!“ Ne o nepravem času, pravi, t. j. ne jej nikoli nobene jedi izven obeda! To napako je imel nekdo, ki je hodil k izpovedi k sv. Filipu Neriju; ni se mogel zdržati, da ne bi jedel, kadar se mu je poljubilo, pred obedom in po obedu. Zato mu je rekel svetnik: „Moj sin, ako ne odpraviš teh napak, ne boš nikdar napredoval v duhu“. Modri je zapisal v sv. pismu: „Blagor deželi, v kateri vladarji jedó o pravem času!“ (Sirah, 19. 17.) Blagor, — pravim, blagor onim, kateri razven pri običajnem obedu ničesar ne uživajo. Ko je sv. Terezija slišala, da so nekatere redovnice očeta provincijala prosile dovoljenja, naj smejo ohraniti nekaj užitnih stvari v svojih sobicah, posvarila jih je ostro, rekoč: „Dobro premislite, kaj zahtevate“.

Beseda „neredno“ hoče reči: ne jej slastno in pohlepno ali tako hitro, da imaš še en grizljaj v ustih ko vzameš družega. „Ne bodi pohlepen pri obedu“, opominja sv. Duh. (Sirah, 37. 32.) Dalje treba jesti iz pravega namena, da si ohranimo telesne moči in zmoglost, da služimo Bogu. Uživati iz same slasti in čutnega veselja, bi bilo vsaj odpustljiv greh: papež Inocencij XI. je namreč zavrnil nauk onih, ki so rekli: „Jesti in piti iz same čutne slasti ni greh.“ Nikakor pa nečem s tem trditi, da je že grešno, ako čutimo pri jedi nekako ugodnost in zadovoljnost in ako nam jed ugaja in dobro dé; nemogoče je skoro, da bi ne občutili pri jedi nekega naravnega veselja in ugodnosti; toda to, pravim, je greh, ako samo iz tega namena uživamo, da kakor žival ugodimo svoji čutni strasti.

Z dobrim namenom moremo torej tudi najboljše jedi uživati brez greha; a tudi pri slabih neokusnih jedeh lahko grešimo, ako jih uživamo le iz čutne pohlepčnosti. V življenju starih menihov se prepoveduje, da je nekedaj sveti menih videl pri bratih, ki so dobili vsi enake jedi na mize, kako so ne kateri jedli med, drugi kruh, in zopet drugi blato. Ta prikazen mu je pomenjala sledeče: Oni, ki so jedli s svetim strahom, da ne prestopijo zmernosti in so med tem svojega duha s svetimi mislimi dvigali k Bogu, so uživali med, oni ki so jedli s slastjo a vendar Boga zato zahvaljevali, so jedli kruh, oni pa, ki so uživali iz same čutne slasti, so jedli blato.

Dalje je treba tu pripomniti, da se zdržujemo prekomernega, nemodrega posta, ako postanemo radi tega nesposobni, da izvršujemo svoje dolžnosti in potrebna opravila. To napako zagreše čestokrat začetniki, kateri se v vidni gorečnosti, ki jim jo Bog deli začetkom, preveč in neprevidoma preoblože s postom in pokorili, vsled česar postanejo bolehní in tako nezmožni za svoje delo, ali pa vsled slabosti vse opuste;

zato je treba povsod velike previdnosti. Gospodar, ki izroči svojega konja hlapcu v oskrbovanje, nezadovoljen, bo z njim prav tako ako konja preobilo krmi, kakor, če mu da tako malo krme, da ga gospodar ne more rabiti več po svoji volji. Sv. Frančišek Sal. je rekel redovnicam Marijinega obiskanja: „Zmerna, stanovitna treznost je boljša, kakor pa strogi post z večkratnim prestankom, pri katerem se lahko pregreši z veliko popustljivostjo. Tu li se smatrajo taki ljudje radi za svetelše mimo drugih, ki se ne postijo kakor oni.“ Brez dvoma se moramo varovati neprevidnosti, toda pri tem ne smemo prezreti izreka imenitnega duhovnega učenika, ki pravi, da nas duh redkokedaj zapelje v pretirano zatajevanje, mej tem ko nas telo večkrat preslepi, ko zahteva sočutja in oprostitev od tega, kar mu ne ugaja.

Posebno dobro je, zatajevati se z zdrževanjem onih jedi, ki sicer prijačo okusu, a škodujejo več ali manj zdravju; n. pr. zdržati se prvega sadja, ali vse leto kake vrste sadja, ali enkrat ali dvakrat na teden ne uživati nobenega sadja i. dr. Tudi je dobro, ako kako posebno okusno jed pustimo nedotaknjeno, ali je le pokusimo in rečemo, da nam ne ugaja, kakor je delala sv. Magdalena Paciška. Tudi utegneš po svetu sv. Benedikta, nekoliko počakati, predno piješ ali vzameš kako jel, ki se je že prinesla na mizo. Tudi ti svetujem, ako si še mlad, da se vina in opojnih pijač in zabel popolnoma zdržuješ. Tako in podobno se moremo zatajevati brez nevarnosti pred napuhom in brez škode ob zdravju; vendar ni treba izvrševati vseh teh načinov zatajevanja, ker zadosčujejo že ona, katera dovoli izpovednik. Sicer pa je mnogo boljše, da se v jedi in pijači zmerno pa mnogokrat zatajujemo, kakor da se le tu in tam zelo in izvanredno strogo postimo in potem zopet živimo brez vsakega zatajevanja.

† Bogoslov Mihael Kogovšek.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec september 1900.

(Spis potrdili in blagoslovili sv. Oče.)

a) Glavni namen:

Apostoljska gorečnost.

b) Posebni nameni:

14.) **Povikšanje sv. križa.** Zmaga križa nad sovražniki. Odpomoč pomanjkanju cerkv v velikih mestih. Potrpljenje v križih in težavah.

15.) **Sv. Teodor.** Katoliški misijoni na Kitajskem. Povzdiga srednjega stanu. Društva rokodelskih pomočnikov in učencev. Misijoni v južni Afriki.

16.) **Marija sedem žalosti. Sv. Ljudmila.** Gojitev milostipolnega češčenja sedem žalosti. Ženski redovi in njihovi zavodi. Slovenska ženska mladina.

17.) **Sv. Lambert.** Misijoni na Japonskem. Apostoljska srčnost pri obrambi cerkvenih pravic. Uradniki.

18.) **Sv. Jožef Kupertin.** Katoliška vzgoja v mešanih zakonih. Višje šole. Vse slovenske šole. Gostilničarji.

19.) **Sv. Januarij.** Duhovniki in obhajanci. Ljudski misijoni.

20.) **Sv. Evstahij.** Mnoge stanovske zadeve. Povratek odpadnikov h katoliški cerkvi.

Kr.